

**Metodické usmernenie
Útvary dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska
zo dňa 27. apríla 2012 č. 6/2012**

**k systémom a kontrolným mechanizmom v prostredí automatizovaného
obchodovania pre organizátora obchodnej platformy a obchodníka
s cennými papiermi**

Národná banka Slovenska, Útvary dohľadu nad finančným trhom, na základe ustanovenia § 1 ods. 3 písm. a) bod 3. zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o dohľade“) vydáva toto metodické usmernenie:

Č A S Ť I.

**Článok 1
Predmet a cieľ úpravy**

- (1) Metodické usmernenie sa týka systémov a kontrol
- a) obchodných platforiem a obchodníkov s cennými papiermi v prostredí automatizovaného obchodovania,
 - b) obchodných platforiem a obchodníkov s cennými papiermi v súvislosti s poskytnutím priameho prístupu na trh alebo sponzorovaného prístupu.

- (2) Metodické usmernenie upravuje
- a) niektoré podmienky prevádzky elektronického obchodného systému regulovaným trhom alebo mnohostranným obchodným systémom,
 - b) niektoré aspekty používania elektronického obchodného systému, vrátane algoritmu obchodovania, obchodníkom s cennými papiermi pri obchodovaní na vlastný účet¹ alebo vykonávaní pokynu klienta na jeho účet² a
 - c) zabezpečenie priameho prístupu na trh alebo sponzorovaného prístupu obchodníkom s cennými papiermi pri vykonávaní pokynu klienta na jeho účet.

(3) Odkazy v metodickom usmernení na obchodníka s cennými papiermi sú odkazmi na obchodníka s cennými papiermi ak vykonáva pokyny na účet klienta alebo obchoduje na vlastný účet v prostredí automatizovaného obchodovania. Na obchodníka s cennými papiermi, ktorý prevádzkuje mnohostranný obchodný systém, sa vzťahujú články týkajúce sa obchodných platforiem.

(4) Elektronické obchodné systémy používané obchodníkom s cennými papiermi zahŕňajú pre účely tohto metodického usmernenia elektronické systémy na zasielanie pokynov obchodným platformám (bez ohľadu na to, či sú pokyny obchodníkovi s cennými papiermi klientom skutočne predkladané elektronicky) a elektronické systémy, ktoré automaticky generujú pokyny, t. j. algoritmy obchodovania. Inteligentné smerovače pokynov (smart order routers) môžu byť súčasťou systémov obchodníka s cennými papiermi

¹ § 6 ods. 4 Zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoCP“)

² § 6 ods. 3 ZoCP

na zasielanie pokynov obchodným platformám. Toto metodické usmernenie sa venuje inteligentným smerovačom pokynov len z hľadiska rizík spojených so zadávaním pokynov a nie napríklad v súvislosti s vykonaním pokynov klientov za podmienok pre nich najpriaznivejších.

(5) Metodické usmernenie sa vzťahuje na obchodovanie v automatizovanom prostredí s akýmkoľvek finančným nástrojom³.

(6) Pri dodržiavaní ustanovení tohto metodického usmernenia sa má zohľadňovať povaha, rozsah a komplexnosť činností príslušných subjektov.

(7) Cieľom metodického usmernenia je informovať obchodníkov s cennými papiermi a organizátorov obchodných platforiem o tom, ako bude Národná banka Slovenska pri výkone dohľadu interpretovať príslušné ustanovenia ZoCP a ZoBCP⁴.

Článok 2

Vymedzenie základných pojmov

(1) Priamy prístup na trh je systém, prostredníctvom ktorého obchodník s cennými papiermi, ktorý je členom, účastníkom alebo používateľom obchodnej platformy, umožní klientovi (vrátane oprávnenej protistrany) elektronicky postupovať pokyny do svojho interného elektronického obchodného systému za účelom ich následného automatického postúpenia na určenú obchodnú platformu pod identifikačným označením obchodníka s cennými papiermi.

(2) Účastník finančného trhu je akákoľvek osoba, na ktorú sa vzťahujú povinnosti ustanovené v osobitných predpisoch upravujúcich podnikanie na finančnom trhu⁵.

(3) Sponzorovaný prístup je systém, na základe ktorého obchodník s cennými papiermi, ktorý je členom, účastníkom alebo používateľom obchodnej platformy, umožní klientovi (vrátane oprávnenej protistrany) elektronicky postupovať pokyny priamo na určenú obchodnú platformu pod identifikačným označením obchodníka s cennými papiermi bez toho, aby pokyny prechádzali cez interný elektronický obchodný systém obchodníka s cennými papiermi.

(4) Oznámenie podozrivej transakcie je oznámenie podľa osobitného predpisu.⁶

(5) Algoritmus obchodovania je počítačový softvér, ktorý na základe kľúčových parametrov stanovených obchodníkom s cennými papiermi alebo jeho klientom generuje pokyny, ktoré sa postúpia na obchodnú platformu ako automatická odozva na informáciu z trhu.

³ § 5 ZoCP

⁴ Zákon č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoBCP“)

⁵ napríklad ZoCP, ZoBCP

⁶ § 132a ZoCP

(6) Obchodná platforma je regulovaný trh⁷ alebo mnohostranný obchodný systém⁸.

Článok 3 Základné zásady

(1) Elektronický obchodný systém obchodnej platformy má byť v súlade s osobitnými predpismi,⁹ priamo aplikovateľnými právnymi aktmi EÚ a zohľadňovať technologický pokrok a trendy vo využívaní technológií členmi, účastníkmi alebo používateľmi elektronického obchodného systému, najmä by mal byť dostatočne

- prispôsobený činnostiam, ktoré sa prostredníctvom neho uskutočňujú a
- odolný, aby zabezpečil nepretržité a pravidelné fungovanie automatizovaného trhu prevádzkovaného organizátorom trhu, alebo obchodníkom s cennými papiermi.

(2) Elektronický obchodný systém obchodníka s cennými papiermi vrátane algoritmov obchodovania by mal zabezpečiť, aby obchodník s cennými papiermi dodržiaval povinnosti stanovené v osobitných predpisoch, priamo aplikovateľných právnych aktoch EÚ, ako aj pravidlá obchodných platforiem, ktorým posiela pokyny. Predovšetkým je potrebné, aby bol systém dobre prispôsobený činnostiam, ktoré sa prostredníctvom neho uskutočňujú, a bol dostatočne odolný, aby zabezpečil nepretržité a pravidelné poskytovanie investičných služieb a vykonávanie investičných činností v automatizovanom obchodnom prostredí.

(3) Pravidlá a postupy obchodnej platformy, týkajúce sa spravodlivého a riadneho obchodovania na ich elektronických trhoch, by mali byť primerané charakteru a rozsahu obchodovania na uvedených trhoch vrátane druhov členov, účastníkov a používateľov a ich obchodných stratégií.

(4) Obchodník s cennými papiermi by mal mať opatrenia a postupy na zabezpečenie toho, aby jeho automatizované obchodné činnosti v rámci obchodných platforiem vrátane činností, keď poskytuje priamy prístup na trh alebo sponzorovaný prístup, boli v súlade s ustanoveniami osobitných predpisov a priamo aplikovateľných právnych aktov EÚ, a najmä aby riadil riziká týkajúce sa uvedených činností.

(5) Obchodné platformy by mali mať účinné mechanizmy a postupy zohľadňujúce príslušné ustanovenia osobitných predpisov a priamo aplikovateľných právnych aktov EÚ, ktoré im umožnia odhaliť konanie ich členov, účastníkov a používateľov, ktoré môže zahŕňať zneužitie trhu (najmä manipuláciu) v prostredí automatizovaného obchodovania.

(6) Možné prípady manipulácie s trhom, ktoré by mohli mať mimoriadny význam v automatizovanom obchodnom prostredí, zahŕňajú:

- *Ping orders* – zadávanie malých pokynov s cieľom zistiť úroveň skrytých pokynov a používaných najmä na odhadnutie toho, čo ostáva na tzv. dark platforme.
- *Quote stuffing* – zadávanie veľkého počtu pokynov, zrušení alebo aktualizácií pokynov s cieľom zneistiť ostatných účastníkov, spomaliť ich postup a zastrieť vlastnú stratégiu.
- *Momentum ignition* – zadanie pokynov alebo sérií pokynov, účelom ktorých je naštartovanie alebo zhoršenie určitého trendu a podnietenie ostatných účastníkov, aby

⁷ § 3 ods. 1 ZoBCP

⁸ § 39a ods. 1 ZoBCP

⁹ napr. ZoCP a ZoBCP.

tento trend zrýchlili alebo predĺžili jeho trvanie s cieľom vytvoriť možnosť zatvorenia alebo otvorenia pozície pri výhodnej cene.

- *Layering a spoofing* – predkladanie početných pokynov často mimo pásma na jednej strane knihy objednávok so zámerom uskutočniť obchod na druhej strane knihy objednávok. Hneď ako sa obchod uskutoční, manipulačné pokyny sa odstraňujú.

(7) Obchodník s cennými papiermi by mal mať opatrenia a postupy na minimalizáciu rizika, že jeho automatizované obchodovanie podnecuje zneužívanie trhu (najmä manipuláciu s trhom).

(8) Obchodné platformy by mali mať pravidlá a postupy, ktorých cieľom je zabezpečiť, aby v prípade, keď umožňujú členom, účastníkom alebo používateľom poskytovať priamy prístup na trh alebo sponzorovaný prístup, bolo poskytnutie tohto priameho prístupu na trh alebo sponzorovaného prístupu v súlade so spravodlivým a riadnym obchodovaním. Je dôležité, aby obchodné platformy a ich členovia, účastníci vykonávali kontroly svojich systémov a dôkladne ich monitorovali s cieľom minimalizovať akékoľvek možné narušenie fungovania systémov spôsobené týmito tretími stranami a zabrániť zraniteľnosti obchodných platforiem spôsobenej možným nesprávnym konaním alebo zneužívaním trhu zo strany klientov s priamym prístupom na trh alebo sponzorovaným prístupom, alebo ich nevhodnými či chybnými systémami.

(9) Obchodník s cennými papiermi, ktorý poskytuje klientom priamy prístup na trh alebo sponzorovaný prístup, je zodpovedný za obchodovanie týchto klientov. Má stanoviť opatrenia a postupy s cieľom zabezpečiť, aby obchodovanie týchto klientov bolo v súlade s pravidlami a postupmi príslušných obchodných platforiem, ktorým sa posielajú pokyny týchto klientov, a aby sa umožnilo obchodníkovi s cennými papiermi splniť svoje povinnosti v súlade s ustanoveniami osobitných predpisov a priamo aplikovateľných právnych aktov EÚ.

Č A S Ť II.

Organizačné požiadavky na elektronické obchodné systémy

Článok 4

Organizačné požiadavky na elektronické obchodné systémy obchodnej platformy

(k § 14 ods. 5 ZoBCP pre regulované trhy)

(k § 55 ods. 4 písm. h), § 71 až § 71d, § 71f ods. 1, § 71g ods. 1, 3, 4, 8 a 9, § 71g ods. 5 písm. a) až k), § 75 ods. 3, 4, 7 a 8 a § 137 ods. 2 ZoCP, § 18a ods. 2 ZoBCP pre mnohostranné obchodné systémy)

V nadväznosti na článok 3 odsek 1 by obchodné platformy mali zohľadňovať aspoň tieto aspekty:

- a) Proces riadenia má zásadný význam pre dodržiavanie regulačných povinností. Obchodné platformy by mali v rámci svojho celkového riadenia a rozhodovania vytvoriť, obstaráť (vrátane zverenia činnosti) a monitorovať svoje elektronické obchodné systémy prostredníctvom jasného a formálneho procesu riadenia. Procesom riadenia sa má zabezpečiť, aby sa prikladala náležitá váha všetkým príslušným hľadiskám vrátane obchodných, technických, rizikových hľadísk a hľadiska súladu s právnymi predpismi, ktoré by sa mali uplatňovať pri prijímaní kľúčových rozhodnutí. Proces riadenia má zohľadňovať zásady riadenia rizík a dodržiavania povinností ustanovených všeobecne záväznými právnymi predpismi. Proces riadenia má mať takisto jasné línie zodpovednosti

- vrátane postupov ukončenia vývoja, počiatočného zavedenia, následných aktualizácií a odstránení problémov zistených monitorovaním. Takisto by mali existovať vhodné postupy na oznamovanie informácií.
- b) V rámci procesu riadenia by príslušní zamestnanci mali zodpovedať za zabezpečenie zrozumiteľných informácií o rozsahu povinností, pokiaľ ide o regulačné povinnosti organizátora trhu alebo obchodníka s cennými papiermi a stratégie a postupy, ktorých cieľom je zabezpečiť, aby používanie obchodných systémov bolo v súlade s povinnosťami organizátora trhu alebo obchodníka s cennými papiermi a aby sa zistil akýkoľvek nesúlad v ich plnení. Preto je nevyhnutné, aby zamestnanci zodpovední za výkon funkcie dodržiavania rozumeli, ako fungujú obchodné systémy, nemusia mať však znalosti o technických vlastnostiach obchodných systémov.
- c) Elektronické systémy obchodovania obchodnej platformy by mali mať dostatočnú kapacitu, aby pojali primerane predvídateľné objemy správ a mali by byť prispôsobivé, aby umožnili zvýšenie kapacity s cieľom reagovať na zvyšujúci sa tok správ a núdzové podmienky, ktoré by mohli ohroziť ich správnu činnosť.
- d) Obchodné platformy by mali mať v súvislosti so svojimi elektronickými obchodnými systémami účinné mechanizmy zabezpečenia kontinuity obchodných činností na riešenie situácií narušenia vrátane, ale nielen výhradne, situácií zlyhania systému. Mechanizmy zabezpečenia kontinuity činností by mali zabezpečovať včasné opätovné obnovenie obchodovania vrátane, ale nielen výhradne, zlyhania systému. Mechanizmy by mali podľa potreby zahŕňať skutočnosti, ako napríklad:
- i. riadenie rozvoja a zavedenia mechanizmov;
 - ii. hľadisko primeraného rozsahu možných scenárov týkajúcich sa činnosti ich elektronických obchodných systémov, ktoré vyžadujú osobitné mechanizmy kontinuity;
 - iii. zálohovanie kľúčových obchodných údajov (vrátane údajov týkajúcich sa dodržiavania), ktoré prechádzajú ich elektronickými obchodnými systémami;
 - iv. postupy týkajúce sa prechodu na elektronický obchodný systém a jeho prevádzku zo záložného pracoviska;
 - v. odborná príprava personálu v oblasti činnosti mechanizmov a úloh jednotlivcov v rámci týchto mechanizmov; a
 - vi. priebežný program testovania, hodnotenia a posudzovania mechanizmov vrátane postupov úpravy mechanizmov vzhľadom na výsledky tohto programu.
- e) Obchodné platformy by mali pred zavedením elektronického obchodného systému a aktualizáciami využiť jasne vymedzené metodiky vývoja a testovania. Použitím týchto metodík by sa malo okrem iného zabezpečiť, že činnosť elektronického obchodného systému bude zlučiteľná s povinnosťami regulovaného trhu a mnohostranného obchodného systému podľa osobitných predpisov a priamo aplikovateľných právnych aktov EÚ, že kontroly požiadaviek na výkon funkcie dodržiavania a riadenie rizík, ktoré sú súčasťou systémov, správne fungujú (vrátane automatického vytvorenia chybových správ) a že elektronický obchodný systém môže v preťažených trhových podmienkach ďalej účinne fungovať.
- f) Obchodné platformy by mali v reálnom čase monitorovať svoje elektronické obchodné systémy. Zistené problémy by mali riešiť primerane a najskôr ako je to možné, podľa priority a ak je to nevyhnutné, mali by vedieť prispôbiť, obmedziť alebo odstaviť elektronický obchodný systém. V rozhodnutiach o opatreniach na riešenie problémov elektronických obchodných systémov by sa mala, pokiaľ je to možné, náležite zohľadniť skutočnosť, že subjekty prevádzkujúce obchodné platformy majú povinnosť riadne vykonávať svoju činnosť.

- g) V záujme zabezpečenia stálej účinnosti obchodných platforiem je potrebné, aby prevádzkovatelia týchto obchodných platforiem pravidelne preskúmavali a vyhodnocovali svoje elektronické obchodné systémy a súvisiaci rámec ich riadenia, zodpovednosti a modifikovania (sign-off proces), a súvisiace mechanizmy kontinuity činnosti. Mali by konať na základe týchto preskúmaní a vyhodnotení s cieľom odstrániť nedostatky. Postup preskúmania a vyhodnotenia by mal mať určitú úroveň nezávislosti, ktorú je možné dosiahnuť napríklad zapojením interného auditu alebo tretích strán.
- h) Je potrebné, aby obchodné platformy mali postupy a mechanizmy fyzickej a elektronickej bezpečnosti určené na ochranu ich elektronických obchodných systémov proti zneužitiu alebo neoprávnenému prístupu a na zabezpečenie integrity údajov, ktoré sú súčasťou systémov alebo nimi prechádzajú.
- i) Je potrebné, aby obchodné platformy mali postupy a mechanizmy vrátane školení a nábora nových zamestnancov s cieľom identifikovať svoje požiadavky na personálne zabezpečenie, a potom zabezpečiť, aby na riadenie ich elektronických obchodných systémov zamestnali dostatočný počet zamestnancov s potrebnými zručnosťami a odbornými znalosťami. To bude znamenať zamestnať zamestnancov so znalosťou týkajúcou sa príslušných elektronických obchodných systémov, monitorovania a testovania uvedených systémov a druhu obchodných stratégií, ktoré budú vykonávať členovia, účastníci regulovaného trhu alebo používatelia mnohostranného obchodného systému, a regulačných povinností obchodnej platformy.
- j) Obchodné platformy majú v súvislosti so svojimi elektronickými obchodnými systémami uchovávať záznamy aspoň o skutočnostiach uvedených v písmenách a) až i). Záznamy majú zahŕňať informácie o kľúčových rozhodnutiach, vlastnostiach systému, metodikách testovania, výsledkoch testovania a pravidelnom posudzovaní. Záznamy by mali byť dostatočne podrobné na to, aby umožnili Národnej banke Slovenska ako príslušnému orgánu monitorovať súlad s príslušnými povinnosťami obchodnej platformy. Organizátori trhu a obchodníci s cennými papiermi prevádzkujúci mnohostranné obchodné systémy by mali uchovávať záznamy aspoň päť rokov. Organizátori trhu prevádzkujúci regulované trhy by ich mali viesť aspoň tak dlho, ako to vyžadujú osobitné predpisy a priamo aplikovateľné právne akty EÚ.
- k) Obchodné platformy majú informovať Národnú banku Slovenska ako príslušný orgán o akýchkoľvek podstatných rizikách, ktoré môžu mať vplyv na správne riadenie technických operácií systému, a o závažných incidentoch, pri ktorých sa tieto riziká jasne prejavujú.

Čl. 5

Organizačné požiadavky na elektronické obchodné systémy obchodníka s cennými papiermi

(k § 71 až § 71d, § 71f ods. 1, § 71g ods. 1, 3, 4, 8 a 9, § 71g ods. 5 písm. a) až k), § 75 ods. 3, 4, 7 a 8 a § 137 ods. 2, ZoCP)

V nadväznosti na článok 3 odsek 2 by obchodník s cennými papiermi mal zohľadňovať aspoň tieto aspekty:

- a) Proces riadenia má zásadný význam pre plnenie regulačných povinností. Obchodník s cennými papiermi by mal v rámci svojho celkového riadenia a rozhodovacieho mechanizmu vytvoriť, obstaráť (vrátane zverenia výkonu činnosti) a monitorovať svoje elektronické obchodné systémy vrátane algoritmov obchodovania prostredníctvom jasného a formálneho procesu riadenia. Proces riadenia má zabezpečiť, aby sa prikladala náležitá váha všetkým príslušným hľadiskám vrátane obchodných, technických,

rizikových hľadísk a hľadiska súladu s príslušnými právnymi predpismi, ktoré by sa mali uplatňovať pri prijímaní kľúčových rozhodnutí. Proces riadenia má zohľadňovať zásady výkonu funkcie dodržiavania (compliance) a riadenia rizík. Proces riadenia má mať takisto jasné línie zodpovednosti vrátane postupov ukončenia vývoja, počiatočného zavedenia, následných aktualizácií a odstránení problémov zistených monitorovaním. Takisto by mali existovať vhodné postupy na oznamovanie informácií.

- b) V rámci procesu riadenia by zamestnanci zodpovední za výkon funkcie dodržiavania mali zodpovedať za zabezpečenie zrozumiteľných informácií o rozsahu povinností, pokiaľ ide o regulačné povinnosti obchodníka s cennými papiermi, jeho opatrenia a postupy, ktorých cieľom je zabezpečiť, aby používanie obchodných systémov a algoritmov obchodovania bolo v súlade s povinnosťami obchodníka s cennými papiermi a aby sa zistil akýkoľvek nesúlad pri ich plnení. To znamená, že zamestnanci zodpovední za výkon funkcie dodržiavania by mali rozumieť fungovaniu obchodných systémov a algoritmov obchodovania, nemusia mať však znalosti o technických vlastnostiach obchodných systémov alebo algoritmov.
- c) Elektronický obchodný systém obchodníka s cennými papiermi by mal mať dostatočnú kapacitu, aby pojal primerane predvídateľné objemy správ. Táto kapacita by mala mať schopnosť prispôbiť sa a reagovať na zvyšujúci sa tok správ a núdzové podmienky, ktoré by mohli ohroziť správnu činnosť systému.
- d) Obchodník s cennými papiermi by mal mať v súvislosti so svojimi elektronickými obchodnými systémami primerané, zodpovedajúce a účinné mechanizmy zabezpečenia kontinuity činnosti na riešenie situácií narušení (ktoré sú schopné podľa potreby zabezpečiť včasné obnovenie obchodovania) neobmedzené len na zlyhania systému. Tieto mechanizmy by mali podľa potreby zahŕňať napríklad:
- i. správne riadenie vývoja a zavádzania uvádzaných mechanizmov;
 - ii. hľadisko primeraného rozsahu možných scenárov týkajúcich sa činnosti ich elektronických obchodných systémov, ktoré vyžadujú osobitné mechanizmy kontinuity;
 - iii. zálohovanie kľúčových obchodných údajov (vrátane údajov týkajúcich sa compliance), ktoré prechádzajú ich elektronickými obchodnými systémami;
 - iv. postupy týkajúce sa prechodu na elektronický obchodný systém a jeho prevádzku zo záložného pracoviska;
 - v. odborná príprava personálu v oblasti uplatňovania a fungovania týchto mechanizmov a úloh jednotlivcov v rámci uplatňovania a fungovania týchto mechanizmov; a
 - vi. priebežný program testovania, hodnotenia a posudzovania mechanizmov vrátane postupov úpravy mechanizmov vzhľadom na výsledky tohto programu.
- e) Obchodník s cennými papiermi by mal pred zavedením elektronického obchodného systému alebo algoritmu obchodovania a pred zavedením aktualizácií využiť jasne vymedzené metodiky vývoja a testovania. V súvislosti s algoritmi by tieto metodiky mohli zahŕňať simuláciu činnosti, spätné testovanie alebo off-line testovanie v testovacom prostredí obchodnej platformy (kde organizátori trhu sprístupňujú testovanie). Použitím týchto metodík by sa malo okrem iného zabezpečiť, že činnosť elektronického obchodného systému alebo algoritmu obchodovania bude zlučiteľná s povinnosťami obchodníka s cennými papiermi osobitných predpisov a priamo aplikovateľných právnych aktov EÚ, ako aj pravidiel obchodných platforiem, ktoré používajú, že kontrolné mechanizmy funkcie dodržiavania a riadenia rizík, ktoré sú súčasťou systému alebo algoritmu, správne fungujú (vrátane automatického vytvorenia chybových správ) a že elektronický obchodný systém alebo algoritmus môže v preťažených trhovách podmienkach ďalej účinne fungovať. Účinné fungovanie v preťažených trhovách

- podmienkach môže (nie však nevyhnutne) znamenať, že systém alebo algoritmus sa v týchto podmienkach vypne.
- f) Obchodník s cennými papiermi by mal prispôbiť testy algoritmu obchodovania (vrátane testov mimo aktívnych obchodných prostredí) stratégií, v rámci ktorej bude algoritmus používať (vrátane trhov, na ktoré bude zasielať pokyny, a ich štruktúry). Obchodník s cennými papiermi by tiež mal zabezpečiť, aby tieto testy boli primerané rizikám, ktoré môže táto stratégia predstavovať pre neho samého a pre spravodlivé a riadne fungovanie trhov prevádzkovaných obchodnými platformami, v súvislosti s ktorými obchodník predpokladá, že im algoritmus bude zasielať pokyny. Ak sa zmenia pôvodne určené trhy, na ktorých sa má algoritmus používať, obchodník s cennými papiermi by mal vykonať ďalšie testovanie.
 - g) Obchodník s cennými papiermi by mal uskutočniť zavádzanie algoritmov obchodovania v aktívnom prostredí kontrolovane a obozretne, napríklad prostredníctvom stanovenia limitov počtu obchodovaných finančných nástrojov, hodnôt a počtu pokynov, a počtu trhov, na ktoré sa majú zasielať pokyny, s cieľom umožniť obchodníkovi s cennými papiermi preveriť, či algoritmus v aktívnom prostredí funguje v súlade s očakávaniami vykonať zmeny, pokiaľ tomu tak nie je.
 - h) Obchodník s cennými papiermi by mal monitorovať svoje elektronické obchodné systémy vrátane algoritmov obchodovania v reálnom čase. Mal by podľa potreby riešiť identifikované problémy tak rýchlo ako je to možné od nich rozumne očakávať berúc do úvahy priority a ak je to nevyhnutné, mal by byť schopný prispôbiť, obmedziť alebo okamžite odstaviť svoj elektronický obchodný systém alebo algoritmus obchodovania. Obchodník s cennými papiermi by pri uskutočňovaní opatrení na riešenie problémov so svojimi elektronickými obchodnými systémami mal, pokiaľ je to možné, v najväčšom možnom rozsahu zohľadniť skutočnosť, že členovia, účastníci a používatelia regulovaných trhov majú riadne vykonávať svoju činnosť.
 - i) Obchodník s cennými papiermi má pravidelne preskúmať a vyhodnocovať svoje elektronické obchodné systémy a algoritmy obchodovania, súvisiaci rámec riadenia, zodpovednosti a modifikovania (sign-off proces), a súvisiace mechanizmy zabezpečenia kontinuity činností. Na základe týchto preskúmaní a vyhodnotení má podniknúť kroky s cieľom odstrániť zistené nedostatky. Postup preskúmania a vyhodnotenia by mal byť charakterizovaný určitým stupňom nezávislosti, ktorý je možné dosiahnuť napríklad zapojením vnútorného auditu alebo tretích strán. Preskúmanie výkonu algoritmov obchodovania by malo zahŕňať posúdenie vplyvu na integritu a pružnosť trhu, ako aj zisky a straty spojené so stratégiami súvisiacimi so zavedením algoritmu.
 - j) Je potrebné, aby obchodník s cennými papiermi mal zavedené postupy a mechanizmy fyzickej a elektronickej bezpečnosti určené na ochranu elektronických obchodných systémov a algoritmov obchodovania proti zneužitiu alebo neoprávnenému prístupu a na zabezpečenie integrity údajov, ktoré sú súčasťou systémov a algoritmov, alebo nimi prechádzajú.
 - k) Je potrebné, aby obchodník s cennými papiermi mal postupy a mechanizmy vrátane školení a nábora nových zamestnancov s cieľom identifikovať svoje požiadavky na personálne zabezpečenie a zamestnať na riadenie svojich elektronických obchodných systémov a algoritmov obchodovania dostatočný počet zamestnancov s potrebnými zručnosťami a odbornými znalosťami. To bude znamenať zamestnať zamestnancov so znalosťami týkajúcich sa príslušných elektronických obchodných systémov a algoritmov obchodovania, monitorovania a testovania uvedených systémov a algoritmov a druhu obchodných stratégií, ktoré obchodník s cennými papiermi zavádza

prostredníctvom svojich obchodných systémov a algoritmov obchodovania, a regulačných povinností obchodníka s cennými papiermi.

- l) Obchodník s cennými papiermi by mal aspoň päť rokov uchovávať záznamy o svojich elektronických obchodných systémoch (a algoritmoch obchodovania) vzťahujúcich sa na skutočnosti uvedené vyššie v písmenách a) až k), vrátane informácií o kľúčových rozhodnutiach, obchodnej stratégii alebo stratégiách, na ktorých vykonávanie je každý algoritmus zavedený, o vlastnostiach systému, metodikách testovania, výsledkoch testovania a pravidelných preskúmaniach. Záznamy majú byť dostatočne podrobné na to, aby umožnili Národnej banke Slovenska ako príslušnému orgánu monitorovať, ako obchodník s cennými papiermi dodržiava príslušné povinnosti, ktoré sa na neho vzťahujú.
- m) Obchodník s cennými papiermi má informovať Národnú banku Slovenska ako príslušný orgán v súlade s platnými právnymi predpismi, o všetky podstatných rizikách, ktoré môžu mať vplyv na správne riadenie technických operácií ich elektronických obchodných systémov a algoritmov obchodovania, a o závažných incidentoch, pri ktorých sa tieto riziká jasne prejavujú.

Č A S Ť III.

Organizačné požiadavky zamerané na podporu spravodlivého a riadneho obchodovania v prostredí automatizovaného obchodovania

Článok 6

Organizačné požiadavky na obchodnú platformu

(k § 2 ods. 14 a 15, § 13 ods. 1 až ods. 8 a ods. 11, § 14 ods. 5 písm. a) až c), § 15 ods. 4, § 18 ods. 1 písm. c) až g) a ods. 5, § 20 ods. 1 až ods. 4, § 21 ods. 1 ZoBCP pre regulované trhy)

(k § 13 ods. 8 a ods. 11, § 18a ods. 2, § 20 ods. 1, § 39a ods. 8, ZoBCP, § 55 ods. 4 písm. h), § 71 ods. 2 a 4, § 71f ods. 1, 71g ods. 1, 3, 4, § 71g ods. 5 písm. a) až k), § 71g ods. 8 a 9, § 75 ods. 3, 4, 7 a 8 ZoCP pre mnohostranné obchodné systémy)

V nadväznosti na článok 3 odsek 3 by pravidlá a postupy obchodných platforiem mali zahŕňať aspoň:

- a) Obchodné platformy by mali k žiadostiam o členstvo, účasť alebo používanie predložených subjektmi, ktoré nie sú úverovými inštitúciami alebo obchodníkmi s cennými papiermi podľa osobitných predpisov pristupovať s primeranou odbornou starostlivosťou.
- b) Obchodné platformy by mali mať organizačné požiadavky na členov alebo účastníkov, ktorí nie sú úverovými inštitúciami alebo obchodníkmi s cennými papiermi (podľa potreby pritom zohľadnia kontroly uložené obchodníkom s cennými papiermi, ktorým bolo udelené povolenie mimo EHP), vrátane požiadaviek na monitorovanie obchodovania vo vzťahu k pravidlám platformy a riadeniu rizík. V pravidlách obchodných platforiem by sa mala stanoviť členom, účastníkom a používateľom, ktorí nie sú obchodníkmi s cennými papiermi, povinnosť dodržiavať usmernenia pre obchodníkov s cennými papiermi, ktoré sú stanovené v tomto metodickom usmernení.
- c) Obchodné platformy by mali mať štandardizované testovanie zhody s cieľom zabezpečiť, aby systémy, ktoré členovia a účastníci používajú na prístup k platforme, mali minimálnu úroveň funkčnosti, ktorá je kompatibilná s elektronickým obchodným systémom obchodnej platformy a nebude predstavovať riziko pre spravodlivé a riadne obchodovanie v rámci platformy.

- d) V záujme zabezpečenia riadneho obchodovania v rámci platformy by obchodné platformy mali mať minimálne požiadavky na pred- a poobchodné kontroly obchodovania členov, účastníkov a používateľov (vrátane kontrol vylučujúcich nepovolený prístup k obchodným systémom). Predovšetkým by sa mali vykonávať kontroly filtrovania cien a objemu pokynov (touto požiadavkou nie je dotknutá zodpovednosť členov, účastníkov alebo používateľov vykonávať svoje vlastné kontroly pred a po obchodovaní).
- e) Obchodné platformy majú mať normy upravujúce požiadavky na znalosti osôb z radov členov, účastníkov a používateľov, ktorí budú používať systémy zadávania pokynov.
- f) Obchodné platformy by mali mať možnosť úplne alebo čiastočne zabrániť prístupu členov alebo účastníkov na svoje trhy a zrušiť, zmeniť alebo opraviť transakciu. Pravidlá a postupy zrušenia, zmeny alebo opravy obchodov by mali byť pre členov, účastníkov a používateľov obchodnej platformy transparentné.
- g) Obchodné platformy by mali mať mechanizmy na zabránenie nadmerného zaťaženia knihy objednávok v ktoromkoľvek okamihu, najmä prostredníctvom obmedzení kapacity zadávania pokynov na jedného účastníka.
- h) Obchodné platformy majú disponovať mechanizmami (ako napríklad obmedzenie/throttling) na predchádzanie porušenia obmedzenia kapacity zasielania správ. Minimálne rámec týchto mechanizmov by mal byť poskytnutý členom, účastníkom a používateľom.
- i) Obchodné platformy by mali mať mechanizmy (napríklad prerušenie v prípade volatility alebo automatické odmietnutie pokynov, ktoré prekračujú určitý objem a cenové limity) na obmedzenie alebo zastavenie obchodovania jednotlivých alebo viacerých finančných nástrojov, ak je to nevyhnutné, na zachovanie riadneho fungovania trhu. Minimálne rámec týchto mechanizmov by mal byť poskytnutý členom, účastníkom a používateľom.
- j) Obchodné platformy by mali byť schopné získavať informácie od členov, účastníkov alebo používateľov v záujme zjednodušenia monitorovania dodržiavania pravidiel a postupov obchodnej platformy, týkajúcich sa organizačných požiadaviek a kontrol obchodovania.
- k) Obchodné platformy by mali všade tam, kde je obchodná platforma v činnosti, monitorovať svoje trhy čo najbližšie k reálnemu času s cieľom zistiť prípadné príznaky nesprávneho obchodovania. Toto monitorovanie by mali vykonávať zamestnanci, ktorí rozumejú fungovaniu trhu. Títo zamestnanci by mali byť k dispozícii Národnej banke Slovenska ako príslušnému domovskému orgánu a v prípade potreby by mali byť oprávnení prijímať nápravné opatrenia na ochranu spravodlivého a riadneho obchodovania.
- l) Obchodné platformy by mali uchovávať záznamy o skutočnostiach uvedených vyššie v písmenách a) až k) vrátane skutočností, ktoré sa objavia v súvislosti s uvedenými stratégiami a postupmi. Záznamy by mali byť dostatočne podrobné na to, aby umožnili príslušnému orgánu monitorovať súlad (compliance) s príslušnými povinnosťami obchodných platforiem. Organizátori trhu a obchodníci s cennými papiermi prevádzkujúci mnohostranné obchodné systémy by mali záznamy uchovávať aspoň 5 rokov. Organizátori trhu prevádzkujúci regulované trhy by ich mali viesť aspoň tak dlho, ako to vyžadujú osobitné predpisy a priamo aplikovateľné právne akty EÚ.
- m) Obchodné platformy majú informovať Národnú banku Slovenska ako príslušný orgán v súlade s platnými právnymi predpismi o podstatných rizikách, ktoré môžu mať vplyv na spravodlivé a riadne obchodovanie, a o závažných incidentoch, pri ktorých sa tieto riziká jasne prejavujú.

Článok 7

Organizačné požiadavky na obchodníka s cennými papiermi

(k § 71 až § 71d, § 71f ods. 1, § 71g ods. 1, 3, 4, 8 a 9, § 75 ods. 3, 4, 7 a 8, § 137 ods. 2 ZoCP)

V nadväznosti na článok 3 odsek 4 by automatizované obchodovanie obchodníka s cennými papiermi malo zohľadňovať aspoň tieto aspekty:

- a) Obchodník s cennými papiermi by mal byť schopný automaticky blokovat' alebo zrušiť pokyny, ktoré nespĺňajú parametre týkajúce sa cien alebo veľkosti (rozlíšené podľa potreby pre rôzne finančné nástroje), a to podľa jednotlivých pokynov alebo v určitej lehote.
- b) Obchodník s cennými papiermi by mal byť schopný automaticky blokovat' alebo zrušiť pokyny od iného obchodníka, ak má informácie, že obchodník nemá povolenie obchodovať s finančným nástrojom.
- c) Obchodník s cennými papiermi by mal byť schopný automaticky blokovat' alebo zrušiť pokyny, ktorými by bolo ohrozené uplatňovanie hraníc stanovených obchodníkom s cennými papiermi v rámci procesu riadenia rizík. Ak je to nevyhnutné a primerané, mali by sa vykonávať kontroly expozícií voči jednotlivým klientom alebo finančným nástrojom, alebo skupinám klientov alebo finančných nástrojov, expozícií jednotlivých obchodníkov, obchodných oddelení alebo obchodníka s cennými papiermi ako celku.
- d) Elektronické systémy obchodníka s cennými papiermi a pokyny, ktoré sú nimi generované, by mali byť v súlade s povinnosťami obchodníka cenných papierov podľa osobitných predpisov alebo priamo aplikovateľných právnych aktov EÚ, alebo podľa pravidiel obchodnej platformy, ktorej sa má pokyn poslať (vrátane pravidiel týkajúcich sa spravodlivého a riadneho obchodovania).
- e) Obchodník s cennými papiermi má informovať Národnú banku Slovenska ako príslušný orgán v súlade s platnými právnymi predpismi, o podstatných rizikách, ktoré môžu mať vplyv na spravodlivé a riadne obchodovanie, a o závažných incidentoch, pri ktorých sa tieto riziká jasne prejavujú.
- f) Obchodník s cennými papiermi by mal mať postupy a mechanizmy na zaobchádzanie s pokynmi, ktoré boli automaticky zablokované na základe predobchodnej kontroly spoločnosti, ktoré si však obchodník s cennými papiermi želá poslať. Tieto postupy a mechanizmy by mali informovať zamestnancov zodpovedných za výkon funkcie dodržiavania a riadenia rizík o tom, že sa kontroly neberú do úvahy a vyžiadať si ich súhlas s nerešpektovaním týchto kontrol.
- g) Obchodník s cennými papiermi by mal zabezpečiť, aby zamestnanci zúčastňujúci sa na zadávaní pokynov, skôr ako budú môcť používať systémy zadávania pokynov, absolvovali primerané školenie o postupoch zadávania pokynov, napríklad prostredníctvom školenia na pracovisku so skúsenými obchodníkmi alebo formou odborného školenia mimo pracoviska, vrátane dodržiavania požiadaviek stanovených obchodnými platformami.
- h) Obchodník s cennými papiermi by mal v čase, keď zasiela pokyny obchodným platformám, monitorovať svoje pokyny čo najbližšie k reálnemu času vrátane monitorovania z medzitrhového hľadiska s cieľom zistiť príznaky nesprávneho obchodovania. Toto monitorovanie by mali vykonávať zamestnanci, ktorí rozumejú postupnosti krokov realizovania obchodov u obchodníka s cennými papiermi. Títo zamestnanci by mali byť k dispozícii Národnej banke Slovenska ako príslušnému domovskému orgánu a obchodným platformám, v rámci ktorých je spoločnosť aktívna, a v prípade potreby by mali byť oprávnení prijímať nápravné opatrenia.

- i) Obchodník s cennými papiermi by mal zabezpečiť, aby zamestnanci zodpovední za výkon funkcie dodržiavania boli schopní dôkladne sledovať elektronickú obchodnú činnosť a aby tak mohli rýchlo reagovať a opraviť všetky nedostatky alebo porušenia regulácie, ktoré sa môžu vyskytnúť.
- j) Obchodník s cennými papiermi by mal zabezpečiť, aby mal kontrolu nad tokom správ na jednotlivé obchodné platformy.
- k) Obchodník s cennými papiermi by mal riadiť prevádzkové riziko v rámci elektronického obchodovania prostredníctvom vhodných a primeraných riadiacich mechanizmov, vnútorných kontrol a interných systémov podávania správ, pričom by mal podľa potreby zohľadniť usmernenia CEBS o riadení prevádzkového rizika v rámci činností súvisiacich s trhom¹⁰.
- l) Obchodník s cennými papiermi by mal zabezpečiť, aby systémy, ktoré používa na prístup k obchodnej platforme, mali minimálnu úroveň funkčnosti, ktorá je kompatibilná s elektronickými obchodnými systémami platformy, a nebude predstavovať riziko pre spravodlivé a riadne obchodovanie v rámci tejto platformy.
- m) Obchodník s cennými papiermi by mal aspoň päť rokov uchovávať záznamy o skutočnostiach uvedených v písmenách a) až l). Záznamy by mali byť dostatočne podrobné na to, aby umožnili Národnej banke Slovenska ako príslušnému orgánu monitorovať, ako spoločnosť dodržiava svoje príslušné povinnosti.
- n) Obchodník s cennými papiermi má informovať Národnú banku Slovenska ako príslušný orgán, v súlade s platnými právnymi predpismi, o závažných rizikách, ktoré môžu mať vplyv na spravodlivé a riadne obchodovanie, a o závažných incidentoch, pri ktorých sa tieto riziká jasne prejavujú.

Č A S Ť V.

Organizačné požiadavky zamerané na predchádzanie zneužívania trhu (najmä manipulácie s trhom) v prostredí automatizovaného obchodovania

Čl. 8

Organizačné požiadavky na obchodnú platformu

(k § 13 ods. 1 až 8 a ods. 11, § 14 ods. 5 písm. a) a c), § 18 ods. 1 písm. j) ZoBCP a § 132a ods. 1 až 3 ZoCP pre regulované trhy)

(k § 55 ods. 4 písm. h), § 71 až 71d, § 71f ods. 1, § 71g ods. 1, § 75 ods. 3, 4, 7 a ods. 8, § 132a ods. 1 až 3 ZoCP, § 13 ods. 8, § 18 ods. 1 písm. j), § 18a ods. 2 ZoBCP pre mnohostranné obchodné systémy)

V nadväznosti na článok 3 odsek 5 a 6 je potrebné, aby mechanizmy a postupy obchodných platforiem určené na predchádzanie a identifikovanie takeého konania svojich členov, účastníkov a používateľov, ktoré môže zahŕňať zneužívanie trhu, (najmä manipuláciu s trhom) v prostredí automatizovaného obchodovania, by mali zahŕňať aspoň:

- a) Obchodné platformy by mali mať dostatok pracovníkov, ktorí rozumejú regulácii a obchodovaniu a sú kvalifikovaní na monitorovanie obchodovania v prostredí automatizovaného obchodovania a na zistenie správania vedúceho k podozreniu zneužívania trhu (najmä manipulácie s trhom), pokiaľ sú zodpovední za monitorovanie prípadov zneužívania trhu.

¹⁰ Dostupné na stránke [http://www.eba.europa.eu/documents/Publications/Standards---Guidelines/2010/Management-of-op-risk/CEBS-2010-216-\(Guidelines-on-the-management-of-op-.aspx](http://www.eba.europa.eu/documents/Publications/Standards---Guidelines/2010/Management-of-op-risk/CEBS-2010-216-(Guidelines-on-the-management-of-op-.aspx).

- b) Obchodné platformy by mali mať aspoň systémy (vrátane automatizovaných výstražných systémov na transakcie a pokyny) s dostatočnou kapacitou na prispôsobenie sa vysokej frekvencii generovania pokynov a transakcií a postúpení s krátkou čakacou lehotou s cieľom monitorovať, pri dostatočnej úrovni časového rozlíšenia, pokyny a transakcie, ktoré zadávajú a realizujú členovia, účastníci a používatelia, a každé konanie, ktoré by mohlo zahŕňať zneužívanie trhu (najmä manipuláciu s trhom vrátane medzitrhového správania, pokiaľ má o tom obchodná platforma vedomosť), a s možnosťou spätne zistiť transakcie, ktoré realizovali členovia, účastníci a používatelia, ako aj zadané alebo zrušené pokyny, ktoré môžu zahŕňať manipuláciu s trhom.
- c) Obchodné platformy by mali mať mechanizmy na identifikáciu transakcií; tieto mechanizmy by mali zahŕňať aj pokyny¹¹, ktoré vyžadujú oznamovanie podozrivých transakcií Národnej banke Slovenska ako príslušnému orgánu v súvislosti so zneužívaním trhu (najmä s manipuláciou s trhom); pričom tieto oznámenia by mali byť uskutočnené bezodkladne (v prípade ak uskutočnené prvotné zistenia nemohli poskytnúť uspokojivé vysvetlenie zisteného konania, malo by byť oznámenie vypracované čo najskôr).
- d) Obchodné platformy by mali vykonávať pravidelné preskúmania a vnútorné audity postupov a mechanizmov s cieľom zabrániť a identifikovať prípady konania, ktoré môžu zahŕňať zneužívanie trhu.
- e) Obchodné platformy by mali uchovávať záznamy o skutočnostiach uvedených vyššie v písmenách a) až d) vrátane účinných záznamov o audite, týkajúce sa spôsobu riešenia každého upozornenia na prípadné podozrivé konanie bez ohľadu na to, či sa správa podala Národnej banke Slovenska ako príslušnému orgánu; záznamy by mali byť dostatočne podrobné, aby umožnili Národnej banke Slovenska ako príslušnému orgánu monitorovať súlad s príslušnými povinnosťami obchodných platforiem. Organizátori trhu a obchodníci s cennými papiermi prevádzkujúci mnohostranné obchodné systémy by mali uchovávať záznamy aspoň 5 rokov. Organizátori trhu prevádzkujúci regulované trhy by ich mali uchovávať aspoň tak dlho, ako to vyžadujú osobitné predpisy a priamo aplikovateľné právne akty EÚ.

Čl. 9

Organizačné požiadavky na obchodníka s cennými papiermi

(k § 71 až § 71d, § 71f ods. 1, § 71g ods. 1, § 75 ods. 4 a § 132a ods. 1 až 3 ZoCP)

V nadväznosti na článok 3 odsek 7 a 8 by mali opatrenia a postupy obchodníka s cennými papiermi činného v prostredí automatizovaného obchodovania zahŕňať aspoň:

- a) Obchodník s cennými papiermi by mal mať postupy na zabezpečenie toho, aby zamestnanci zodpovední za výkon funkcie dodržiavania, mali potrebné znalosti (o regulačnej činnosti a obchodovaní), zručnosti a právomoci vyžadovať vysvetlenie od zamestnancov zodpovedných za obchodovanie ak sa obchodovanie spája s podozrením zo zneužívania trhu (najmä z manipulácie s trhom).

¹¹ Prvý a tretí súbor usmernení CESR-u o vykonávaní smernice o zneužití trhu, CESR už poskytol usmernenia o ohlasovaní podozrivých transakcií, v ktorých sa uvádza: „Výbor CESR sa domnieva, že ak sa s nerealizovaným pokynom na transakciu spája podozrenie zo zneužívania trhu, odporúča sa, ak nie dokonca zákonne stanovuje na vnútroštátnej úrovni, ohlásiť toto podozrenie príslušnému orgánu.“ V usmernení sa takisto uvádza štandardný formulár na ohlasovanie podozrivých transakcií (časti IV a V usmernenia z mája 2005 (Ref: CESR/04-505b) a časť 2 usmernenia z mája 2009 (Ref: CESR/09-219)).

- b) Obchodník s cennými papiermi by mal zabezpečiť úvodné a pravidelné doplňujúce školenie o tom, čo je zneužívanie trhu (najmä manipulácia s trhom), pre všetkých jednotlivcov zúčastnených na vykonávaní pokynov na účet klientov a obchodovaní na vlastný účet.
- c) Obchodník s cennými papiermi by mal monitorovať činnosti jednotlivcov alebo algoritmov obchodujúcich v mene obchodníka s cennými papiermi a obchodovanie klientov, pričom by mal zohľadňovať zadané, upravené a zrušené pokyny ako aj zrealizované transakcie; v rámci toho by mal mať zavedené primerané systémy (vrátane automatizovaných výstražných systémov) pri dostatočnej úrovni časového rozlíšenia s cieľom označiť akékoľvek konanie, ktoré by mohlo vzbudiť podozrenie zo zneužívania trhu (najmä manipulácie s trhom) vrátane medzitrhového konania, ak má o tom obchodník s cennými papiermi vedomosť.
- d) Obchodník s cennými papiermi by mal mať mechanizmy na identifikáciu transakcií; tieto mechanizmy by mali zahŕňať aj pokyny¹¹, ktoré vyžadujú oznamovanie podozrivých transakcií Národnej banke Slovenska ako príslušnému orgánu v súvislosti so zneužívaním trhu (najmä s manipuláciou s trhom); pričom tieto oznámenia by mali byť, uskutočnené bezodkladne (v prípade, ak uskutočnené prvotné zistenia neposkytnú uspokojivé vysvetlenie zisteného konania, malo by byť oznámenie vypracované čo najskôr).
- e) Obchodník s cennými papiermi by mal vykonávať pravidelné preskúmania a interné audity postupov a mechanizmov s cieľom predchádzať prípadom konaní, ktoré môžu zahŕňať zneužívanie trhu, a identifikovať ich.
- f) Obchodník s cennými papiermi by mal aspoň 5 rokov uchovávať záznamy o mechanizmoch a postupoch na zistenie konania, ktoré môže zahŕňať zneužívanie trhu, pričom by sa mali zahŕňať skutočnosti uvedené v písmenách a) až e), vrátane účinnej kontroly spôsobu riešenia každého ohlásenia prípadného podozrivého konania bez ohľadu na to, či bolo podané hlásenie Národnej banke Slovenska ako príslušnému orgánu; tieto záznamy by mali byť dostatočne podrobné na to, aby umožnili Národnej banke Slovenska ako príslušnému orgánu monitorovať ako obchodník s cennými papiermi dodržiava svoje príslušné povinnosti.

Č A S Ť VI.

Organizačné požiadavky v súvislosti s poskytovaním priameho prístupu na trh alebo sponzorovaného prístupu

Článok 10

Organizačné požiadavky na obchodnú platformu

(k § 13 ods. 1 až 5 a k § 14 ods. 5 písm. a) ZoBCP pre regulované trhy, k § 13 ods. 8, § 18a ods. 2 ZoBCP, § 55 ods. 4 písm. h), § 71 až 71d, § 71f ods. 1, § 71g ods. 1 a § 75 ods. 3, 4, 7 a 8 ZoCP pre mnohostranné obchodné systémy)

V nadväznosti na článok 3 odsek 8 by obchodné platformy mali stanoviť, či je alebo nie je prípustné, aby ich členovia, účastníci alebo používatelia poskytovali priamy prístup na trh alebo sponzorovaný prístup. Ak členom alebo účastníkom dovoľia poskytovať priamy prístup na trh alebo sponzorovaný prístup, v ich pravidlách a postupoch by sa mali zohľadniť aspoň tieto aspekty:

- a) Obchodné platformy by mali jasne uviesť, že člen, účastník alebo používateľ je výlučne zodpovedný za všetky správy vrátane pokynov zadaných s jeho identifikačným kódom, a preto môže podliehať zásahom (vrátane obmedzenia prístupu člena, účastníka alebo

- používateľa k obchodnej platforme) a sankciám za akékoľvek porušenie pravidiel alebo postupov súvisiacich s týmito pokynmi.
- b) V dohodách o poskytovaní priameho prístupu na trh alebo sponzorovaného prístupu uzatvorených medzi obchodnými platformami a spoločnosťou poskytujúcou takýto prístup, by sa malo zdôrazniť, že spoločnosť poskytujúca priamy prístup na trh alebo sponzorovaný prístup zostáva zodpovedná obchodnej platforme za všetky obchody, pri ktorých sa používa ich identifikačný kód účastníka trhu alebo akákoľvek iná identifikácia.
 - c) Tak ako sa uvádza v článku 6, obchodné platformy by mali stanoviť členom, účastníkom alebo používateľom povinnosť mať vhodné systémy a účinné kontroly vrátane kontrol pred a po obchodovaní s cieľom zabezpečiť, aby poskytovanie priameho prístupu na trh alebo sponzorovaného prístupu nemalo nepriaznivý vplyv na súlad s pravidlami obchodnej platformy, nevedlo k nesprávnemu obchodovaniu ani neumožnilo konanie, ktoré môže zahŕňať zneužívanie trhu. To sa týka rovnako aj prípadov, keď člen, účastník alebo používateľ poskytuje priamy prístup na trh alebo sponzorovaný prístup.
 - d) Obchodné platformy by mali vyžadovať, aby členovia, účastníci alebo používatelia zaobchádzali s klientmi, ktorým poskytujú priamy prístup na trh alebo sponzorovaný prístup, s odbornou starostlivosťou.
 - e) Obchodné platformy by mali mať možnosť odmietnuť žiadosť člena, účastníka alebo používateľa o umožnenie sponzorovaného prístupu klientovi, ak nie je regulovaný trh alebo mnohostranný obchodný systém presvedčený, že by to bolo v súlade s jeho pravidlami a postupmi spravodlivého a riadneho obchodovania. V súvislosti s nekrytým sponzorovaným prístupom odkazujeme na článok 11.
 - f) Obchodné platformy by mali v rámci svojich povinností monitorovať svoje trhy podľa článku 4, monitorovať pokyny, ktoré do ich systémov posielajú klienti členov resp. účastníkov so sponzorovaným prístupom.
 - g) V prípade sponzorovaného prístupu by obchodné platformy mali
 - i. byť schopné pozastaviť alebo zrušiť povolený sponzorovaný prístup, ak regulovaný trh alebo mnohostranný obchodný systém nie je presvedčený, že ďalší prístup by bol v súlade s jeho pravidlami a postupmi spravodlivého a riadneho obchodovania,
 - ii. mať možnosť zastaviť pokyny subjektu obchodujúceho prostredníctvom sponzorovaného prístupu osobitne od pokynov člena alebo účastníka sponzorujúceho prístup uvedeného subjektu, prostredníctvom pridelenia jedinečného identifikačného čísla klientom, ktorí vstupujú na trh prostredníctvom sponzorovaného prístupu,
 - iii. byť schopné vykonať v prípade potreby preskúmanie systémov vnútornej kontroly rizík člena, účastníka alebo používateľa v súvislosti s ich klientmi so sponzorovaným prístupom alebo priamym prístupom na trh.
 - h) Obchodné platformy by mali uchovávať záznamy o svojich stratégiách a postupoch, týkajúce sa priameho prístupu na trh alebo sponzorovaného prístupu a všetkých podstatných prípadov súvisiacich s obchodovaním na základe sponzorovaného prístupu. Záznamy by mali byť dostatočne podrobné na to, aby umožnili Národnej banke Slovenska ako príslušnému orgánu monitorovať súlad s príslušnými povinnosťami obchodných platforiem. Organizátori trhu a obchodníci s cennými papiermi prevádzkujúci mnohostranné obchodné systémy by mali uchovávať záznamy aspoň 5 rokov. Organizátori trhu prevádzkujúci regulované trhy by ich mali viesť aspoň tak dlho, ako to vyžadujú osobitné predpisy a priamo aplikovateľné právne akty EÚ.

Článok 11

Organizačné požiadavky na obchodníka s cennými papiermi

(k § 71 až 71d, § 71f ods. 1, 71g ods. 1, 3,4, § 71g ods. 5 písm a) až k), § 71g ods. 8 a 9, § 75 ods. 3, 4, 7 a 8, § 137 ods. 2 ZoCP)

V nadväznosti na článok 3 odsek 9 by obchodník s cennými papiermi mal zohľadniť aspoň tieto aspekty:

- a) Obchodník s cennými papiermi by mal pristupovať k budúcim klientom s priamym prístupom na trh alebo sponzorovaným prístupom s odbornou starostlivosťou primeranou riziku, ktoré predstavuje charakter klientov, rozsah a komplexnosť ich budúceho obchodovania a poskytovaných služieb. Odborná starostlivosť môže podľa potreby zahŕňať záležitosti, ako napríklad odborná príprava a spôsobilosť jednotlivcov zadávajúcich pokyny, kontroly prístupu k zadávaniu pokynu, pridelenie zodpovednosti za vykonávanie činností a odstránenie chýb, historický obchodný model alebo správanie klienta (ak je k dispozícii) a schopnosť klientov splniť svoje finančné záväzky voči obchodníkovi s cennými papiermi. Obchodník s cennými papiermi môže v rámci procesu odbornej starostlivosti zohľadniť, či sa na budúceho klienta vzťahujú osobitné predpisy, priamo aplikovateľné právne akty EÚ alebo či spadá pod jurisdikciu tretej krajiny, a jeho dodržiavanie povinností voči príslušným orgánom a obchodným platformám. Posúdenie odbornej starostlivosti by sa malo preskúmať pravidelne.
- b) Obchodník s cennými papiermi by mal v súvislosti s kontrolami pred obchodovaním zabezpečiť
 - i. kontroly pokynov klientov s priamym prístupom na trh alebo sponzorovaným prístupom pred obchodovaním uvedené v článku 7 vrátane zabudovaného a automatického odmietnutia pokynu, ktorý nespĺňa určité parametre,
 - ii. aby bolo úplne zrejmé, že výlučne obchodník s cennými papiermi by mal byť oprávnený upravovať parametre kontrol pred obchodovaním (t. j. klient s priamym prístupom na trh alebo sponzorovaným prístupom by nemal mať možnosť upraviť ich),
 - iii. aby v prípade poskytovania priameho prístupu na trh alebo sponzorovaného prístupu mohol využiť pred- a poobchodné kontroly, ktoré sú ich vlastnými kontrolami, zakúpenými kontrolami, kontrolami poskytnutými externým poskytovateľom v rámci outsourcingu, alebo kontrolami navrhnutými samotnou platformou (t. j. nemajú to byť kontroly klienta s priamym prístupom na trh alebo sponzorovaným prístupom). V každej z týchto situácií je však za účinnosť kontrol zodpovedný obchodník s cennými papiermi a je výlučne zodpovedný aj za stanovenie kľúčových parametrov.
- c) Osobitné predpisy neumožňujú „nekrytý“ alebo „nefiltrovaný“ prístup na regulovaný trh alebo do mnohostranného obchodného systému, kde pokyny klienta neprejdú predobchodnou kontrolou vykonanou pred poslaním pokynu na regulovaný trh alebo do mnohostranného obchodného systému. Preto by klient so sponzorovaným prístupom nikdy nemal mať možnosť poslať pokyn obchodnej platforme bez toho, aby pokyn prešiel predobchodnými kontrolami obchodníka s cennými papiermi.
- d) Obchodník s cennými papiermi by mal v súvislosti s monitorovaním splniť nasledujúce požiadavky:
 - i. Monitorovanie pokynov (vrátane monitorovania na medzitrhovom základe), ktoré sú obchodníci s cennými papiermi povinní vykonávať podľa článku 7, pričom toto monitorovanie by sa malo týkať všetkých tokov pokynov vrátane pokynov od klientov s priamym prístupom na trh alebo sponzorovaným prístupom a podobne systémy, ktoré by mal mať obchodník s cennými papiermi podľa článku 9 na identifikáciu

- možných prípadov zneužívania trhu (najmä manipulácie s trhom), by sa mali týkať pokynov a transakcií klientov s priamym prístupom na trh alebo sponzorovaným prístupom.
- ii. V záujme splnenia týchto povinností bude potrebné, aby obchodník s cennými papiermi bol schopný jednotlivo odlíšiť pokyny a transakcie klientov s priamym prístupom na trh alebo sponzorovaným prístupom od ostatných pokynov a transakcií obchodníka s cennými papiermi.
 - iii. Obchodník s cennými papiermi by tiež mal byť schopný okamžite zastaviť obchodovanie jednotlivých klientov s priamym prístupom na trh alebo sponzorovaným prístupom.
- e) Obchodník s cennými papiermi by mal jasne stanoviť práva a povinnosti oboch strán vo vzťahu k službe poskytovania priameho prístupu na trh alebo sponzorovaného prístupu.
- f) Obchodník s cennými papiermi by mal aspoň päť rokov uchovávať záznamy o skutočnostiach uvedených v písmenách a) až e), ktoré sú dostatočne podrobné na to, aby umožnili Národnej banke Slovenska ako príslušnému orgánu monitorovať plnenie príslušných povinností. Mali by obsahovať aspoň výsledky odbornej starostlivosti o potenciálnych klientov s priamym prístupom na trh alebo sponzorovaným prístupom a následných preskúmaní a práva a povinnosti oboch strán vo vzťahu k službe poskytovania priameho prístupu na trh alebo sponzorovaného prístupu.

Článok 12 **Účinnosť**

Toto metodické usmernenie nadobúda účinnosť dňom zverejnenia vo Vestníku Národnej banky Slovenska.

Ing. Vladimír Dvořáček v. r.
výkonný riaditeľ
útvaru dohľadu nad finančným trhom